

Силабус дисципліни
«СИСТЕМИ НАУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА НАУКОМЕТРІЯ»

Назва дисципліни, обсяг у кредитах ЄКТС	Системи наукової інформації та наукометрія, 3 кредити
Загальна інформація про викладача	Колесникова Тетяна Олександрівна, к.н. із соціальних комунікацій, с.н.с., доцент кафедри «Облік і оподаткування», 0957915092, chief.library@gmail.com
Семестр, у якому можливе (планується) вивчення дисципліни	2-й семестр
Факультети / ННЦ, студентам яких пропонується	Аспірантура ОНП «Історія та археологія» ОНП «Філософська антропологія» ОНП «Економіка» ОНП «Менеджмент» ОНП «Екологія» ОНП «Комп'ютерні науки» ОНП «Теплоенергетика» ОНП «Будівництво та цивільна інженерія» ОНП «Залізничний транспорт» ОНП «Транспортні технології на залізничному та промисловому транспорті»
Перелік компетентностей та результатів навчання, що забезпечує дисципліна	<p>Забезпечує досягнення таких основних компетентностей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до міжособистісного спілкування та командної роботи (в т.ч. через е-канали соціальної / наукової комунікації) при організації та проведенні науково-дослідної роботи, а також опублікуванні, поширенні та оцінюванні її результатів 2. Здатність до когнітивної гнучкості, критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних задач, у т.ч. у міждисциплінарних областях. 3. Здатність самостійного планування та вирішення задач власного професійного та особистісного розвитку, в т.ч. самостійного проведення дослідження 4. Здатність до технологічності, використання новітніх засобів, програмних продуктів та інформаційно-комунікаційних технологій в процесі науково-дослідницької діяльності <p>Результати навчання, що забезпечує дисципліна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організувати та проводити оригінальні наукові дослідження з використанням методів і способів пошуку, збору, обробки, інтерпретації, поширення наукової інформації, створення наукових робіт (статей, доповідей конференції, дисертації тощо) та здійснення їх наукових / альтернативних метрик.

	<p>2. Ініціювати, розробляти стратегії та реалізовувати міжособистісне спілкування та командну роботу (в т.ч. через е-канали соціальної / наукової комунікації) в глобальній та локальній системах наукової інформації; опанувати методики створення унікальних профілів дослідника в інфосистемах</p> <p>3. Встановлювати пріоритети при виборі наукового видання для публікації, розпізнавати різновиди академічної недоброчесності та застосувати алгоритми перевірки академічних текстів на унікальність</p>
<p>Опис дисципліни</p>	
<p>Попередні умови, необхідні для вивчення дисципліни</p>	<p>Вихідна</p>
<p>Основні теми дисципліни</p>	<p><u>Лекції (18 год.):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наукова комунікація та наукова інформація. Інформаційне забезпечення наукових досліджень. 2. Системи науково-технічної інформації. Новітні технології та алгоритми пошуку наукової інформації 3. Концептуальні особливості відкритого доступу до наукової інформації. Електронні моделі наукової комунікації 4. Інформаційні ресурси, сервіси та наукоємні технології науково-технічної бібліотеки ДНУЗТ 5. Обробка наукової інформації. Інформаційно-аналітичні й бібліографічні знання та їх застосування в науково-дослідницькій діяльності 6. Академічне письмо. Особливості структурування та оформлення наукових текстів 7. Академічна доброчесність: глобальний контекст та національна потреба 8. Авторський профіль науковця в світових інформсистемах як складова формування бренду вченого 9. Наукометрія. Оцінки результативності наукових досліджень <p><u>Практичні заняття (18 год.):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення видів, джерел і систем наукової інформації 2. Врахування особливостей застосування новітніх технологій та методів пошуку наукової інформації 3. Практичні основи застосування нових моделей наукової комунікації 4. Використання інформаційно-пошукового та сервісного інструментарію науково-технічної бібліотеки ДНУЗТ 5. Прийоми застосування бібліографічних знань в науково-дослідницькій діяльності

	<p>6. Практичні методики створення академічного письма</p> <p>7. Принципи «Академічної доброчесності» в практиці дослідницької діяльності</p> <p>8. Складання плану успішної наукової кар'єри</p> <p>9. Наукометрія: теоретичні засади та практичне застосування</p> <p>Самостійна робота (54 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інформаційна та медіа грамотність 2. Світові та вітчизняні системи наукової інформації. 3. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації 4. Особливості та характеристики сучасних моделей наукової комунікації 5. Практичні алгоритми використання інформаційних ресурсів і послуг наукової бібліотеки 6. Зміст і методика наукової обробки інформації 7. Забезпечення документального підтвердження комунікацій у межах наукових галузей та між ними. 8. Стаття як форма передачі наукової інформації. Її структурні елементи, особливості стилю мовлення, термінології. Життєвий цикл наукової статті. 9. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Бібліографічні менеджери 10. Створення якісної наукової публікації (творча робота) 11. Цитування, посилання, взаємне цитування і посилання, авторське співцитування, колективне авторство. 12. Особливості складання літературного огляду наукової літератури (творча робота) 13. Етика та доброчесність в наукових дослідженнях (творча робота) 14. Фактори впливу на формування бренду вченого 15. Кількісні закономірності розвитку науки. Оцінки результативності наукової роботи 16. Бібліометричні зв'язки та принципи обробки наукової інформації.
Мова викладання	Українська
Список основної та додаткової літератури	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова – К.: Таксон, 2016. – 234 с. – Режим доступу: http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-07/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf 2. Дегтярьов А. В. Основи наукових досліджень : навч.

- посібник / А. В. Дегтярьов, М. Г. Кокодій, В. О. Маслов. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. – 80 с.
3. Джонсон А. М. Составление плана успешной научной карьеры: Руководство для молодых ученых. – Изд. 2-е. Амстердам: Эльзевир, 2012. – 118 с. – Режим доступа: <http://academy.rasep.ru/dopy/37-rekomendatsii-vedushchikh-zarubezhnykh-izdatelstv/elsevier-b-v/146-dzhonson-alan-m-sostavlenie-plana-uspeshnoj-nauchnoj-karery-rukovodstvo-dlya-molodykh-uchenykh>.
4. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. (Інформація та документація).
5. Кобелєв, О. М. Інформаційна аналітика в структурі бібліотечної діяльності в Україні : монографія / О. М. Кобелєв. – Харків : ХДАК, 2012. – 246 с.
6. Кухаренко, В. М. Куратор змісту : навч.-метод. посіб. / В. М. Кухаренко, Ю. М. Главчева, О. В. Рибалко. – Харків : НТУ «ХП», 2016. – 176 с.
7. Кушнарєнко Н. Наукова обробка документів: Підручник / Н. М. Кушнарєнко, В. К. Удалова. — К.: Знання, 2006. — 334 с.
8. Наукова періодика України та бібліометричні дослідження : [монографія] / Л. Й. Костенко, О. І. Жабін, Є. О. Копанєва, Т. В. Симоненко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 2014. – 173 с. – Режим доступу: <http://www.nbuvip.gov.ua/images/naukmon/kostenko.pdf>.
9. Основи наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / С. М. Злепко, О. П. Мінцер, С. В. Павлов, [та ін.]. – Луцьк : ЛБІ МНТУ ; Вінниця : ВНТУ, 2011. – 185 с.
10. Основи наукових досліджень: методологія, організація, оформлення результатів : навч. посіб. для студ. вузів / В. М. Головій, Є. Ю. Кузькін, Л. В. Піддубна [та ін.]. – Київ : Хай-Тек Прес, 2010. – 343 с.
11. Програмне забезпечення для перевірки наукових текстів на плагіат: інформаційний огляд / автори-укладачі: А. Р.Вергун, Л.В. Савєнкова, С.О. Чуканова. – Київ : УБА, 2016. – 36 с. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/0B7BzKmAHWo_OUDRZcEk5dFZIT3M/view.
12. Руководство по наукометрии: Индикаторы развития науки и технологии : [монография] / М. А. Акоев, В. А. Маркусова, О. В. Москалева, В. В. Писляков ; [под ред. М. А. Акоева]. – Екатеринбург : Изд-во Урал. ун-та, 2014. – 250 с.
13. Сучасне діловодство : зразки документів, діловий етикет, інформація для ділової людини / за ред. В. М. Бріцина. – Київ : Довіра, 2007. – 687 с.

14. Швецова-Водка Г.М. Документознавство: навч. посібник. – Київ : Знання, 2012. – 319 с.
15. Швецова-Водка Г.Н. Общая теория документа и книги: учеб. пособие. – Москва : Рыбари ; Киев : Знання, 2009. – 487.
16. Шейко, В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підруч. для вузів / В. М. Шейко , Н. М. Кушнарєнко. – Київ : Знання, 2006. – 308с.
17. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. – К., 2016. – 61 с. – Режим доступу:
<https://drive.google.com/file/d/0VyePGdGpHh6WbnRzT2pG NUhoY2c/view>.
18. Ярошенко, Т. О. Електронні журнали в системі інформаційних ресурсів бібліотеки : монографія / Т. О. Ярошенко. – Київ : Знання, 2010. – 215 с.
19. Communication in the Real World: An Introduction to Communication Studies: Open Textbook. Pub Date: University of Minnesota Libraries Publishing, 2016.
<https://open.umn.edu/opentextbooks/textbooks/communication-in-the-real-world-an-introduction-to-communication-studies/>.
- Додаткова література:**
20. Асєєв Г. Наукометрія, інформетрія, бібліометрія: визначення і розмежування / Г. Асєєв // Бібліотечний вісник. — 2016. — № 2 (232) – С. 3—10
21. Bibliometrics: The Leiden Manifesto for research metrics / D. Hicks, P. Wouters, L. Waltman, S. de Rijcke, I. Rafols. — Mode of access:
<http://www.nature.com/news/bibliometrics-the-leiden-manifesto-for-research-metrics-1.17351>
22. Bosman, J. & Kramer, B. (2015). 101 Innovations in Scholarly Communication: How researchers are getting to grip with the myriad of new tools. – Режим доступу:
<https://blogs.lse.ac.uk/impactofsocialsciences/2015/11/11/101-innovations-in-scholarly-communication/>
23. Bosman, J. & Kramer, B. (2018). 400+ Tools and innovations in scholarly communication (2018). Retrieved from <http://bit.ly/innoscholcomm-list>.
24. Картина науки в библиометрических портретах ученых / Л. И. Костенко, О. И. Жабин, Е. А. Кухарчук, Т. В. Симоненко // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития. – 2014. – Вып. 12. – С. 70-78. – Режим доступу:
<http://nbuviar.gov.ua/bpnu/publications.html>.
25. Колесникова, Т. О. Розвиток напряму «кондиціювання повітря» на залізничному транспорті:

- наукометричний аспект / Т. О. Колесникова, О. В. Помінова, С. Р. Колесников // Наука та прогрес транспорту. — 2016. — № 3 (63). — С. 7—19. — doi: 10.15802/stp2016/74708. — Режим доступу: <http://eadnurt.diit.edu.ua/jspui/handle/123456789/8963>.
26. Колесникова, Т. О. Сервісні служби сучасної університетської бібліотеки: обслуговування науковців // Безпекове інноваційне суспільство: взаємодія у сфері правової освіти та правового виховання : міжнар. інтернет-конф., 25 трав. 2016 р., Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. — Харків, 2016. — Режим доступу : <http://eadnurt.diit.edu.ua/jspui/handle/123456789/4733>.
27. Kolesnykova T., Matveyeva O., Manashkin L., Mishchenko M.. Railway Transportation of Dangerous Goods: a Bibliometric Aspect [Electronic resource] // MATEC Web of Conferences. — 2019. — Vol. 294 : 2nd International Scientific and Practical Conference “Energy-Optimal Technologies, Logistic and Safety on Transport” (EOT-2019). — P. 1–9. — Access Mode: https://www.matec-conferences.org/articles/mateconf/pdf/2019/43/mateconf_eot18_03014.pdf (21.10.2019). — DOI: 10.1051/mateconf/201929403014
28. Косенко Ю. В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. / Ю.В. Косенко. — Суми: Сумський державний університет, 2011. — 187 с.
29. Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін: Посібник для вчителя / За ред. В. Іванова, О. Волошенюк, О. Мокрогуза. — Київ : Центр вільної преси, Академія української преси, 2016. — 201 с. — Режим доступу: <http://www.aup.com.ua/upd/mo.pdf>.
30. Миронова В.В. Інформаційна культура як основа загальної культури людини. — Режим доступу: http://mdgukid.at.ua/publ/informaciina_kultura_iak_osnova_zagalnoii_kulturi_liudini/
31. Назаровець М. Послуги університетських бібліотек з підтримки наукової комунікації. Вісник ХДАК. — Випуск 53. — 2018 — с. 96-108.
32. Пістунов І.М. Основи наукових досліджень: Курс лекцій. — Режим доступу: http://library.donntu.edu.ua/bibl_fah/osnnaukdosldnepr.pdf
33. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23 груд.1993 р. № 3792-ХІІ. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12> .
34. Про інформацію : Закон України від 02.10.92 N 2657-ХІІ. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

35. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : Наказ МОН від 12 січ. 2017 р. № 40. – Режим доступу:
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17> ;
36. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук : Наказ МОН України від 23.09.2019 № 1220. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1086-19>
37. Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України : Наказ МОН України від 15.01.2018 № 32
38. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2015 року № 848-VIII
39. Про надання доступу закладам вищої освіти і науковим установам, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних Scopus та Web of Science : Наказ МОН України від 06.11.2018 р. № 1213 та інші офіційні документи.

Електронні ресурси:

Академічне письмо та оформлення публікацій // Сайт БІБЛІОСІНЕРГІЯ: підтримка наукових досліджень. – <http://bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1>

20. Сайт науково-технічної бібліотека ДНУЗТ (е-каталог, репозитарій, е-журнали, е-ресурси, е-послуги <https://library.diit.edu.ua>